

το έρμα

περιοδικό
Λόγου και
Κριτικής

03

Νίκος Κατσιαούνης

Οι εθνικισμοί στη συνάφεια
της γεωπολιτικής

Φιλήμονας Πατσάκης

Η συνολική αλλαγή
παραδείγματος και
η ανάγκη αντίστασης

Αποστόλης

Στασινόπουλος

Το αίνιγμα των δικαιωμάτων

Γιώργος Μερτίκας

Quo vadis?

Χάνα Άρεντ

Σκέψεις πάνω στη φτώχεια,
τη δυστυχία και τις μεγάλες
επαναστάσεις της Ιστορίας

Χρήστος Μαρσέλλος

Μεταμορφώσεις της πόλεως.
Από το Λέο Στράους στον
Πιέρ Μανάν

Αλέξανδρος Σχισμένος

Η ρευστότητα του παρελθόντος
Σκέψεις για τον Angelus Novus

Στέφανος Ροζάνης

Μετανεωτερική συνθήκη και
υποκειμενικότητα

Σούζαν Σόνταγκ

Ένας αιώνας κινηματογράφου

Ειρήνη Σταματοπούλου

Σούζαν Σόνταγκ:
Ένας διάλογος για τον
κινηματογράφο

Χουάν Βιγιόρο

Ο μεταφραστής

Ορέστης Τάτσης

Η εφήμερη τέχνη

Πωλίνα Κρεμαστά

Παρουσίαση της κινητικής
έρευνας "απόγειος"

Διήγημα:

Σέργουντ Άντερσον

Θάνατος στο δάσος
Εισαγωγή: Σπύρος Γιανναράς

Ποίηση:

Τ.Σ. Ελιοτ *East Coker*

Μετάφραση:
Στέφανος Ροζάνης

Σημείωμα για τον Αττίλα

Λέξιππο Ματεριάδη
(1954-2017)

το έρμα

περιοδικό Λόγου και Κριτικής

Συντακτική ομάδα

Σπύρος Γιανναράς, Νίκος Κατσιαούνης, Αλέξανδρος Κιουπκιολής,
Χρήστος Μαρσέλλος, Γιώργος Μερτίκας, Χρήστος Νάκος,
Στέφανος Ροζάνης, Φιλήμονας Πατσάκης, Αποστόλης Στασινόπουλος,
Αλέξανδρος Σχισμένος, Ορέστης Τάτσης, Κωνσταντίνος Τζαμιώτης

◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊

Εικαστικά

Απόγειος

◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊

Μεταφράσεις

Σπύρος Γιανναράς, Χρυσούλα Γραμμένου, Ασπασία Καμπύλη,
Αλέξανδρος Σχισμένος

◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊

Επιμέλειες κειμένων

Αρετή Βάνα, Χρυσούλα Γραμμένου, Νίκος Κατσιαούνης

◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊

Σελιδοποίηση

Έφη Ζέρβα

◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊

Σχεδιασμός εξωφύλλου

Λαμπρούλα Νικολοπούλου

◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊

Εκδότης

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΡΜΑ

Ζωοδόχου Πηγής 68, Αθήνα

T.K.: 16 607, 2155257300,

ekdoseis.erma@gmail.com

www.erma.gr

Απρίλιος 2018

ISSN: 2459-4458

Περιεχόμενα

Νίκος Κατσιαούνης ▸ Οι εθνικισμοί στη συνάφεια της γεωπολιτικής. Μια υποσημείωση για το «μακεδονικό» ζήτημα.....	9
Φιλίμονας Πατσάκης ▸ Η συνολική αλλαγή παραδείγματος και η ανάγκη αντίστασης	13
Αποστόλης Στασινόπουλος ▸ Το αίνιγμα των δικαιωμάτων	21
Γιώργος Μερτίκας ▸ Quo vadis?	29
Χάνα Άρεντ ▸ Σκέψεις πάνω στη φτώχεια, τη δυστυχία και τις μεγάλες επαναστάσεις της Ιστορίας	39
Χρήστος Μαρσέλλος ▸ Μεταμορφώσεις της πόλεως. Σκέψεις για τον Λέο Στράους. Ως εισαγωγή σε μια ανάγνωση του Μανάν	67
Αλέξανδρος Σχισμένος ▸ Η ρευστότητα του παρελθόντος. Σκέψεις για τον Angelus Novus	85
Στέφανος Ροζάνης ▸ Μετανεωτερική συνθήκη και υποκειμενικότητα	95
Σούζαν Σόνταγκ ▸ Ένας αιώνας κινηματογράφου	105
Ειρήνη Σταματοπούλου ▸ Σούζαν Σόνταγκ: Ένας διάλογος για τον κινηματογράφο	115
Χουάν Βιγιόρο ▸ Ο μεταφραστής	123
Ορέστης Τάτσης ▸ Η εφήμερη τέχνη	133
Πωλίνα Κρεμαστά ▸ Απόγειος	147
Σπύρος Γιανναράς ▸ Σέργουντ Άντερσον	177

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ ▶ Σέργουντ Άντερσον, <i>Θάνατος στο δάσος</i>	181
ΠΟΙΗΣΗ ▶ Τ.Σ. ELIOT, <i>East Coker</i>	197
Γιώργος Μερτίκας ▶ Αττίλας Λέξιππος Ματεριάδης (1954-2017)	203

Εκδοτικό Σημείωμα

Το Έρμα πάλι εδώ. Η βασική παράμετρος της δημιουργίας και έκδοσης του περιοδικού είναι η επιθυμία για την τροφοδότηση ενός ευρύτερου διαλόγου αναφορικά με τον τρόπο που η κριτική σκέψη σήμερα μπορεί να αφουγκραστεί τις δυνατότητες για απαντήσεις σε μια ζοφερή πραγματικότητα. Μια πραγματικότητα η οποία, έχοντας διαρρήξει τις ευκολίες του παρελθόντος, δομείται πάνω στον φόβο, τον πόλεμο, τους φράχτες, τους υγρούς τάφους, τους αδυσώπητους εμφυλίους, το ξαναμοίρασμα της τράπουλας, την αδιαφορία για τη ζωή, την ανάθεση, το πέρασμα σε πιο απολυταρχικές λογικές άσκησης της εξουσίας. Το Έρμα δεν βρίσκεται εδώ για να καταθέσει πολιτικά μανιφέστα, δεν είναι εδώ για να ιδεολογικοποιήσει τους όρους άρνησης αυτής της πραγματικότητας. Γι' αυτό και επιθυμούμε τη διεύρυνση της συζήτησης σε πολλές πτυχές της συγκρότησης του βίου: την τέχνη, τη φιλοσοφία, τον πολιτικό στοχασμό, με σκοπό όχι την παγίωση αλλά την αναζήτηση των όρων για την υπέρβαση του σημερινού αδιεξόδου.

Το ανθρώπινο πλάσμα δεν κινείται πλέον μόνο με γνώμονα το κενό που δημιουργεί η καταδίκη σε θάνατο, αλλά πορεύεται με τη γνώση ότι και όλοι οι μηχανισμοί που επιδίωξαν να παρακάμψουν αυτό το κενό έχουν συντριβεί. Η ποίηση στα τεύχη μας είναι μέρος μιας ευρύτερης ανα-

ζήτησης που οδηγεί στη δυνατότητα η αφήγηση να προσδιορίσει η ίδια τις αναγνώσεις της ρήξης. Να προκρίνει τον φωτισμό των ρηγμάτων, τη διαλογική υπέρβαση των αδιεξόδων. Θέλοντας να πορευτούμε μακριά από τις ατραπούς των βεβαιιοτήτων, της ματαιότητας και του φόβου, στεκόμαστε μπροστά σε μια προσπάθεια ανάγνωσης των φιλοσοφικών ορισμών, των υπαρξιακών καταθέσεων, των λογοτεχνικών αφηγήσεων, των ποιητικών πράξεων, των πολιτικών αμφισβητήσεων που προσπαθούν να βρουν έκφραση στη σημερινή πραγματικότητα.

Αν ένα περιοδικό θέλει να συμβάλει με κάποιον τρόπο σε μια ουσιαστική επανεξέταση του τρόπου που συγκροτούνται τα άτομα και οι κοινωνίες σήμερα, αυτός είναι η αναζήτηση των όρων να ενδυθεί εκ νέου η κριτική σκέψη το πολύτιμο δέρμα της ανατροπής. Το περιοδικό Έρμα θέλει να τοποθετήσει τον εαυτό του σε αυτές τις μικρές κοινότητες ανθρώπων που δεν επαναπαύονται από τις σειρήνες της «λογικής», αλλά αντίθετα επαναοικειοποιούνται και δημιουργούν μικρούς χώρους όπου η αυθεντία της εξουσίας (σε οποιαδήποτε μορφή) δεν μπορεί να βρει έκφραση. Μέσα από τη γραφή, την τέχνη, το θέατρο, τον χορό, την κριτική σκέψη, ένα πλήθος πολλών και διάσπαρτων τέτοιων κοινοτήτων σήμερα αποτελεί ίσως έναν φάρο ελπίδας ότι η ασηματικότητα και η βαρβαρότητα δεν αποτελούν μονόδρομο. Σε αυτή την προσπάθεια θέλει να συμβάλει και να συν-δημιουργήσει το Έρμα, έστω και με τις ελάχιστες δυνάμεις του... Και σε αυτή την προσπάθεια καλούμε ως συνομιλητές και συν-δημιουργούς τους αναγνώστες μας...